

החלטת ועדת האתיקה

בקובלנה של חבר הכנסת אורן חזן נגד חברת הכנסת חנין זועבי

מיום י' בטבת התשע"ט – 18 בדצמבר 2018

הקובלנה

1. חה"כ אורן חזן הגיש קובלנה לוועדת האתיקה נגד חה"כ חנין זועבי על כך שבישיבת מליאת הכנסת מיום 6.6.2018 אמרה כי אזרחים ברצועת עזה נרצחים על ידי חיילי צה"ל. לטענתו של חה"כ חזן, ההתבטאות האמורה מהווה הפרה של כללי האתיקה ועל הוועדה להטיל בגינה סנקציה על חה"כ זועבי. בעקבות אותה התבטאות הוגשו לוועדה קובלנות נוספות של אזרחים.

התגובה לקובלנה

2. לבקשת ועדת האתיקה, העבירה חה"כ זועבי את התייחסותה בכתב לקובלנה, שבה ציינה כי הדברים שאמרה במליאת הכנסת נועדו לתאר באופן מדויק את המציאות ברצועת עזה ואת העובדה כי מדיניות הפתיחה באש והשימוש בצלפים כנגד אזרחים עומדים בסתירה לדין הבינלאומי ויכולים כדבריה להיחשב כפשע מלחמה.

בעקבות הדיון שבו נאמרו הדברים, הגישה חה"כ זועבי קובלנה נגד סגנית יושב ראש הכנסת, חה"כ טלי פלוסקוב, אשר ניהלה את הדיון במליאת הכנסת, בטענה כי לא זכתה להגנתה בעת שנאומה הופרע באופן קיצוני על ידי חברי הכנסת שנכחו במליאה (ועדת האתיקה לא סברה כי התנהלותה של חה"כ פלוסקוב מהווה הפרה של כללי האתיקה).

החלטת הוועדה

3. ועדת האתיקה צפתה בדיון נשוא הקובלנה ולהלן הדברים המדויקים שאמרה חה"כ זועבי:

"זה רוע. יש מולנו פשע, פשע בהנחיות הפתיחה באש, ורוע. רוע בבירוקרטיה, רוע כאשר אתם לא מחשיבים את מספר הסחורות שנכנסות לעזה ושיוצאות, רוע של לא להחשיב – פשע. מה זה רוע? לא להחשיב בני אדם שנרצחים, נרצחים על ידי החיילים – רזאן ואחמד וסעיד."

כידוע, ועדת האתיקה מייחסת חשיבות רבה לחופש הביטוי של חברי הכנסת ולא אחת דוחה קובלנות כנגד התבטאויות פוליטיות חריפות ופוגעניות.

ואולם, במקרה זה סברו רוב חברי הוועדה כי השימוש בביטוי "נרצחים על ידי החיילים", אינו ראוי להגנה הרחבה שהוועדה פורשת על חופש הביטוי הפוליטי של חברי הכנסת. ועדת

האתיקה דנה בעבר בקובלנות שהוגשו בעקבות התבטאויות דומות, לרבות נגד חה"כ זועבי, והביעה עמדה זו בהחלטותיה (ראו למשל החלטה מס' 53/20 מיום 14.3.2018).

אשר על כן, סברו רוב חברי הוועדה כי התבטאות זו מהווה הפרה של כלל 1א(4) לכללי האתיקה הקובע כי "חבר הכנסת... ינהג בדרך ההולמת את מעמדו כחבר הכנסת וייעשה לטיפול אמון הציבור בכנסת".

4. עם זאת, הוועדה לא יכולה להתעלם מהאווירה ששררה במליאת הכנסת בעת דבריה של חה"כ זועבי, עוד לפני ההתבטאות נשוא הקובלנה. נאומה של חה"כ זועבי הופרע ברוב חלקיו על ידי חברי כנסת שונים עד כדי שלא ניתן היה לשמוע את דבריה. בנסיבות אלה סברו רוב חברי הוועדה כי הסנקציה המתאימה במקרה זה היא **נזיפה חמורה**, וזאת בהתאם לסעיף 13ד(ד)(3א) לחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א-1951.

5. דעת המיעוט סברה כי דבריה של חה"כ זועבי חוסים תחת ההגנה שמעניקה ועדת האתיקה לחופש הביטוי הפוליטי של חברי הכנסת וכי אין מקום להטיל במקרה זה סנקציה כלשהי.

ההחלטה תונח על שולחן הכנסת.

חבר הכנסת יצחק וקנין
יושב ראש ועדת האתיקה